

Aan de gemeenteraad

Datum : 12 maart 2026
Contactpersoon : Willem Lammers
Telefoonnummer : 026 3772581

Onderwerp: Raadswerkgroep Stadsontwikkeling

Geachte voorzitter en leden,

De gemeenteraad heeft op 23 november 2022 ingestemd met motie 22M115 'Instellen raadswerkgroep stadsontwikkeling' waartoe de raad besloot om de raadswerkgroep stadsontwikkeling in te stellen. Sindsdien is de werkgroep 25 keer bij elkaar geweest. In deze brief wil ik u hierover informeren en de nieuwe gemeenteraad adviseren over het opnieuw instellen van de raadswerkgroep in de volgende raadsperiode.

Taakopvatting

Met het aannemen van de motie heeft de raad aan de werkgroep de opdracht meegegeven zich gedurende deze gehele bestuursperiode (tot februari 2026) structureel bezig te houden met het thema stadsontwikkeling en de raadswerkgroep te verzoeken om tijdens de eerste bijeenkomsten voor zichzelf een opdracht te formuleren. Dat heeft de werkgroep gedaan en daaruit volgde de taakopvatting dat de raadswerkgroep wordt gebruikt voor fracties om beter op de hoogte te worden gebracht over de brede stadsontwikkeling die de groei van de stad raken (denk aan woningbouw, mobiliteit, groen, economie). Het gaat daarbij om technische informatie (het is geen vervanging van de informatieplicht naar de raad) en onderwerpen die meerdere aspecten van verstedelijking raken (integraliteit, dus niet één individueel project of bestemmingsplan). Daarnaast is expliciet afgesproken dat de raadswerkgroep niet een vervanging van het debat in de raad, of een vervanging van een raadskamerbijeenkomst is. Niet een plek om politiek te bedrijven. Niet een plek is om de raad te informeren (door iets te delen met de raadswerkgroep kan niet geacht worden dat de raad is geïnformeerd) en ten slotte dat de raadswerkgroep geen mandaat heeft om iets voor de raad te besluiten.

Inhoudelijke invulling

In de periode 2023–2026 is de werkgroep bij elkaar gekomen voor bijeenkomsten die steeds draaiden om verdieping en kennisontwikkeling, aangevuld met een terugkerend agendapunt over de stand van zaken rondom de verstedelijkingsopgave. De onderwerpen die zijn behandeld, weerspiegelen de omvang en complexiteit van de opgave waarvoor Arnhem als groeiende stad staat.

Thematische sessies

De werkgroep heeft zich verdiept in uiteenlopende thema's. Zo kwamen grondbeleid en de financiële complexiteit van gebiedsontwikkeling aan de orde, onder meer aan de hand van de spoorzone Arnhem-Oost als praktijkvoorbeeld. Ook het samenspel met het Rijk en de regio — denk aan de woondeal, de verstedelijkingsstrategie 'Meer landschap, meer Stad' en het NOVEX-programma — werd uitvoerig besproken. Mobiliteit en bereikbaarheid in een groeiende stad vormden eveneens een terugkerend thema, waarbij experts van GoudAppel de werkgroep meenamen in de huidige en toekomstige mobiliteitsvraagstukken. Circulair bouwen stond op de agenda met bijdragen van zowel een adviseur circulaire economie vanuit de gemeente als een projectontwikkelaar en een woningcorporatie, die lieten zien hoe circulaire principes in de praktijk worden toegepast. Verder boog de werkgroep zich over hoogbouw in Arnhem — met lessen uit de ontwikkeling rondom Arnhem Centraal — en over de toekomst van het stadscentrum. De komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024 vroeg eveneens aandacht: de werkgroep werd inhoudelijk en praktisch voorbereid op de veranderingen die deze wet met zich meebrengt voor de werkwijze van de raad. Er is een sessie geweest waarin de werkgroep bijgepraat werd over de beperkte ruimte onder de grond. Tenslotte is de Arnhemse Ruimtebalans besproken — een instrument dat ruimtelijke keuzes voor de stad richting 2040 inzichtelijk maakt.

Grip op grote projecten

De raads werkgroep heeft een gezamenlijk traject met de Auditcommissie afgerond over grip krijgen op grote projecten. De ontwikkelingen binnen Spoorzone Arnhem Oost vragen veel van de stad, maar ook van de raad. Hoe ga je hier als raad mee om? Na een sessie met de Auditcommissie en de accountant heeft de werkgroep het voorstel gedaan om twee jaarlijks hierover een informatieve sessie te houden in de raadskamer.

Werkbezoeken

De tweede helft van de periode kenmerkt zich doordat er naast inhoudelijke sessies ook werkbezoeken zijn afgelegd. Zo is een bezoek gebracht aan de Rijnkade, de Writsaerthoeve in Arnhem Noord, een rondleiding door Malburgen, een bezoek aan Meinerswijk en een bezoek aan het Merwedeterrein in Utrecht.

Evaluatie

In de laatste bijeenkomst van 4 februari 2026 is de raads werkgroep geëvalueerd. De deelnemers aan de raads werkgroep kijken overwegend zeer positief terug op de werkgroep. Een terugkerend compliment is de laagdrempelige, niet-politieke sfeer: raadsleden van verschillende partijen konden open en zonder politieke kleuring met elkaar en met ambtenaren in gesprek. Dat werd als verfrissend en waardevol ervaren, ook omdat het de samenwerking in de raad later vergemakkelijkt.

Inhoudelijk noemen deelnemers de werkgroep als een belangrijke bijdrage aan hun kennis en begrip van complexe stadsontwikkelingsvraagstukken. Onderwerpen als grondbeleid, mobiliteit, hoogbouw en de drukte in de ondergrond werden tastbaar gemaakt, waardoor raadsleden beter in staat zijn om over deze thema's het politieke debat te voeren op basis van inhoud in plaats van onbegrip over de technische materie.

De afwisseling tussen werkbezoeken en inhoudelijke sessies werd door meerdere deelnemers gewaardeerd. De werkbezoeken werden als nuttig en inspirerend ervaren. Ook de actieve werkvormen tijdens de themasessies werden positief ontvangen.

De aanwezigheid van ambtenaren werd door vrijwel iedereen als een grote meerwaarde gezien: het verlaagde de drempel om vragen te stellen en droeg bij aan een ontspannen relatie tussen raadsleden en ambtelijke organisatie. De aanwezigheid van portefeuillehouders gaf de bijeenkomsten een meer bestuurlijk karakter, wat eraan bijdroeg dat het sneller politiek en minder technisch werd. En daarmee adviseren we om bij een eventueel vervolg in principe geen portefeuillehouders uit te nodigen.

Als verbeterpunten werden onder meer genoemd: bredere deelname vanuit alle fracties, meer aandacht voor landelijke context en expertise, en de overweging om de scope van een eventuele volgende werkgroep te verbreden naar thema's als woonbeleid en de opgaven van woningcorporaties. De algemene conclusie is dat de werkgroep voor herhaling vatbaar is.

Advies

De raads werkgroep adviseert de gemeenteraad van 2026-2030 van harte aan om opnieuw een raads werkgroep stadsontwikkeling in te stellen. Het draagt bij aan de kennis en begrip van complexe stadsontwikkelingsvraagstukken die noodzakelijk zijn om als raad daarover besluiten te kunnen nemen.

Hoogachtend,
Namens de raads werkgroep stadsontwikkeling,

Alwin van Engelenburg
Voorzitter